

יבמות נד: (ש11 ברחבות) עד נו. (ש2)

ביאור מושגים

איסור העראה - לביאה בין איש לאישה ישנן שתי משמעויות א. חיבור פיזי בין איש לאישה ב. חיבור מערכת ההולדה. איסורי ביאה יכולים לנבוע משני טעמים או מכך שהחיבור בין גוף הגבר וגוף האישה הינו פסול או מכך שחיבור מערכת ההולדה הינו פסול. אם הבעיה היא החיבור העראה הינה חיבור מינימלי - הכנסת העטרה. אם הבעיה היא חיבור מערכת ההולדה הבעיה היא כבר בנשיקה.

מניין שהאיסורים הבאים תקפים גם בקירבה דרך האם וגם בקירבה דרך האב

אחותו	- פורש בכתובים (<i>אנקת מת אביק אק מת אנק</i>)
אחות אביו או אימו	- התורה חזרה על עצם האיסור פעמיים (פעם בפרשת אחרי מות ופעם בפרשת קדושים)
אחות אשתו	- היקש לאשת אח (אשת אח נאסרה גם אם זהו אחיו מהאב וגם אם הוא אחיו מהאם)
אשת אח	- התורה חזרה על האיסור שלוש פעמים (פעם בפרשת אחרי מות ופעמיים בפרשת קדושים)

להרחבה עיין בהמשך הסיכום

מניין שאיסור זה תקף רק בקירבה דרך האב

דודתו (אשת אחי אביו) - הוקש לגאולת עבד עברי - (כאן נאמר 'צרות' וגם שם נאמר 'א' 'צ' 'א')

מניין שגאולת עבד עברי נאמר רק על דודו מהאב
'אנפחנתו' 'א' - שם המשפחה הולך לפי האב

איסור אשת אח

1. 'צרות אנת אנק א' ת' (הפסוק מ'אחרי מות') - מלמד על עצם הדין,
2. 'את אנת אחיו נ'דה ה'א' (תחילת הפסוק מ'קדושים') - מלמד לאסור את אשת אחיו מאימו
3. 'צרות אחיו א' (המשך הפסוק מ'קדושים') - מלמד לאסור כשאחיו מת עם בניו.
4. 'נ'דה ה'א' (הלימוד הוא מהמילה היא) - מלמד לאסור כשאחיו מאמו מת ללא בניו.

במקרים 3 ו-4 (אחיו מאימו אפילו אם מת ללא בניו, ואחיו מאביו שמת עם בניו) אנו יודעים כבר שאין מצוות ייבום. הלימוד נדרש כדי לחדש שלא רק שאין מצווה לייבום אלא שגם זה אסור (מדין אשת אח)

לפי ר' יצחק את דינו של ר' יוחנן לומדים מהפסוק 'א' א'ה א'נת א'נת' לחייב על כל אישה ואישה

לימודים נוספים

1. הזכרת כרת באחותו (למרות שדין זה נלמד כבר בהיקש) - ר' יוחנן: מכאן שאיסורי עריות נחשבים איסורים נפרדים (וחייב על כל איסור ואיסור) ר' יצחק: מכאן שלא לוקים על איסור כרת (מכאן לומדים על כל איסורי כרת שבתורה)
2. נאמר בדודתו גם 'צ'ר'י'ט 'ה'ו' וגם 'צ'ר'י'ט 'א'ו' - ללמד שהבנים שהיו להם ימותו ושהבנים שיוולדו להם (אם בכלל) גם ימותו

מניין שבתחומים הבאים - הערה נחשבת ביאה

איסורי כרת - (נלמד בדף הקודם) נלמד מנידה באמצעות היקשו של ר"י.
איסורי לאוים - בשפחה חרופה נאמר שכבת זרע - מכאן שבשאר האיסורים מספיקה הערה.

איסורי לאוים של כהונה - נלמד באמצעות הלימוד 'ק'חה' 'ק'חה' מאיסורי ביאה,
קידושי ביאה - נלמד באמצעות הלימוד 'ק'חה' 'ק'חה' מאיסורי ביאה,

איסורי עשה - נלמד באמצעות הלימוד 'ב'אה' 'ב'אה' מאיסורי ביאה,
מצוות ייבום - נלמד באמצעות הלימוד 'ב'אה' 'ב'אה' מאיסורי ביאה,

מהי גמר ביאה

ר' יוחנן (לפי רב"ח): הכנסת העטרה
 ר' יוחנן (לפי רשב"י): גמר ביאה ממש

מהי הערה

שמואל (ור"י לפי רב"ח): נשיקה (הצמדת האבר לאותו מקום)
 ר' יוחנן (לפי רשב"י): הכנסת העטרה

מדוע נאמרה שכבת זרע במקרים הבאים

בשפחה חרופה - ללמד שלא מספיק הערה צריכה ביאה שלמה

באשת איש - א. ללמד שפטור על ביאה באבר מת
 ב. ללמד שפטור על ביאה על אישה מתה (למרות שהיא עדיין נקראת שארו)

בסוטה - א. למעט כשקינא לה מחשש שיבוא עליה שלא כדרכה (הסבר זה נדחה כיוון שכתוב משכבי אישה - כל סוג של משכב)
 ב. למעט כשקינא לה מחשש שיבוא עליה בנשיקת אבר לאותו מקום (הסבר זה נדחה לפי הדעה שנשיקה נחשבת הערה)
 ג. למעט כשקינא לה מחשש שיבוא עליה דרך אברים. (למרות שזו אינה ביאה היינו חושבים שקפידתו של הבעל קובעת)